

do 5000 K nebo vězením do 2 měsíců. Tyto tresty lze uložit též vedle sebe. Kromě toho lze vyřknouti odnětí uznání původnosti a byl-li přestupek spáchán při výkonu živnosti, že nastává též ztráta živnostenského oprávnění.

§ 9.

Tímto nařízením zrušují se současně veškeré dřívější předpisy, týkající se uznávání osivu a sádí, pokud odporují předpisům tohoto nařízení.

§ 10.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Provedením jeho pověřuje se ministerstvo zemědělství.

Dr. Stránský v. r.,

v zastoupení ministerského předsedy.

Dr. Rašín v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Stránský v. r.

Habrman v. r.

Prásek v. r.

Dr. Vrbenský v. r.

Staněk v. r.

Dr. Soukup v. r.

Dr. Hruban v. r.

Dr. Zahradník v. r.

Dr. Winter v. r.

Čís. 361.

Vyhláška ministerstva zemědělství republiky Československé ze dne 27. června 1919

o zásadách, podle nichž se má provádět uznávání původnosti odrůd a uznávání osiv a sádí kulturních rostlin.

Na základě § 1 nařízení vlády republiky Československé ze dne 27. června 1919, č. 360 Sb. z. a n., kterým se zavádí uznávání původnosti odrůd a uznávání osiva a sádí kulturních rostlin, ustanovuje se takto:

1. Výzvy* přihláškám kultur na polích do uznávacího řízení.

Každá uznávací komise uveřejní každoročně závčas na jaře vyhlášku ve svém věstníku, po případě v jiných časopisech s výzvou k přihláškám vzhledem k uznávacímu řízení, v níž uvede podrobně veškeré náležitosti a určitou lhůtu, do níž se mohou zemědělci v dotyčné oblasti o přihlídku kultur na polích přihlásiti.

Uznávání osiv a sádí může se vztahovati na veškeré hospodářské rostliny polních kultur. V první řadě vztahuje se uznávání na hlavní zástupce těchto předních skupin kulturních rostlin: obil-

ovin, luštěnin, okopanin, rostlin olejnatých a prádňových, zeleniny a píce, pokud jsou k získávání semen nebo sádí pěstovány. Osiva smíšená jsou z uznávání vyloučena, pokud jejich třídění není lehce možným a pokud není vyloučena možnost sprášení.

Kde jsou v jednotlivých zemích hlavní a zemědělské korporace národnostně rozděleny, tam se mají jednotlivá hospodářství hlásiti o uznávání osiv a sádí vždy jen u komise té národnosti, v jejíž oblasti má své sídlo.

2. Skupiny uznávaných osiv a sádí.

1. Původní zušlechtěné osivo nebo sádě;

2. první přesetí původních zušlechtěných odrůd;

3. další přesetí původních zušlechtěných odrůd a odrůdy krajové.

Za původní zušlechtěné osivo nebo za původní zušlechtěné sádě považují se jen takové, jež byly získány šlechtitelem nebo jeho množiteli z elitního osiva nebo z elitních sádí odrůdy, která byla uznána za původní.

3. Provádění uznávání.

Uznávání vztahuje se na:

a) uznávání původnosti: po podrobné komisionální přehlídce šlechtitelského podniku,

b) uznávání osiva: po přehlídce všech polí, ze kterých má být získáno uznané osivo, jakož i celého závodu, jenž osivo pěstuje a po posouzení průměrného vzorku osiva pohotového k prodeji.

Kde se jedná o uznávání původnosti, vykonávají komisionální přehlídku dva členové uznávací komise, po případě člen komise a přehližitel. Ve všech jiných případech přehlídky stačiti může přehližitel jediný.

K a). Při uznávání původnosti vztahuje se prohlídka na laboratoře, školky, srovnávací pokusy, plochy rozmnožovací, záznamy o veškeré práci šlechtitelské, skladiště a veškerá ostatní zařízení, jež pro řádné vedení šlechtitelského podniku jsou nutná. Celá prohlídka musí poskytnouti obraz nejenom o způsobilosti ke šlechtění, ale též o tom, že práce se skutečně provádí za určitým cílem a s náležitou svědomitostí. Provozovací tajemství podniku, jako speciální metody, zařízení a pod. musí býti šetřena, pokud to nabytí posudku o kvalitě práce nepřekážá.

Z výběrových metod při originálech jest přípustný vedle výběru individuálního i výběr hromadný. Aby mohlo býti uznání přisouzeno při výběru individuálním, musí býti ze záznamů zřejmo, že od počátku výběru uplynula již skutečně doba potřebná k takovému rozmnožení odrůdy, jaké jest v roce uznávání hlášeno. Při hromadném výběru může se přisouditi uznání nej-

méně šestým rokem od počátku výběru, když jest prokázáno rozmnožovacími parcelami a záznamy, že výběr se skutečně každoročně opakuje, a že plocha uznávanou odrůdou osetá odpovídá době, po kterou jest zušlechťována. Pouhé vybírání osiva z určitých míst nebo použití pouze vytríděného osiva nepovažuje se za zušlechťování vůbec.

Jedná-li se o ústavy zahraniční nebo o odrůdy zahraničních šlechtitelů, zůstává se uznávací komisi, zda připoustí či nepřipoustí zde úlevy stran pěstitelských záznamů.

U jmen odrůdy za původní uznané musí býti vždy uvedeno jméno neb místo šlechtitele. Při dalším ušlechťování původních ušlechťených odrůd jiného šlechtitele musí býti význačeno před plným označením odrůdy původního šlechtitele též jméno neb místo šlechtitele, který odrůdu dále ušlechťoval. To však jest jenom tehdy přípustným, když druhý šlechtitel prokáže, že odrůdu skutečně zlepšil. Každé jiné označení jest nepřipustno. Při každé původní odrůdě musí býti též uvedeno, zda jest šlechtěna individuálním či hromadným výběrem.

K b). Uznávání osiv a sádí provádí se:

I. na základě přehledky polí, hospodářství a v případě potřeby i pohotových zásob ve skladišti;

II. na základě odborného rozboru vzorku k dodávce pohotového osiva a sádí. Odborné rozboru v jednotlivých zemích mohou prováděti jen tyto ústavy: pro celé Čechy: kontrolní semenářská stanice zemědělské rady v Praze, pro celou Moravu a celé Slezsko: Moravský zemský výzkumný zemědělský ústav v Brně a pro Slovensko určí příslušnou stanici splnomocněnec československé vlády na Slovensku;

III. na základě porady uznávací komise, která přihlíží jednak k zápisu o přehlídce, jednak k rozboru příslušné stanice a rozhodne o uznání či neuznání.

K I. Při přehlídce polí a hospodářství jest zjišťovati stav polí na celé přihlášené ploše, jakost a stejnoměrnost porostu, zda se vyskytují jiné druhy rostlin, čistotu odrůdy, druh a stupeň zaplevelení, zda se vyskytují choroby rostlinné a jiná poškození a konečně mají býti zjištěna provedená opatření na ochranu proti cizímu sprášení.

Mimo to má býti zjištěno:

při hospodářství všeobecný stav hospodářství, postačitelost provozovacích prostředků (strojů, stodol, skladišť), jakož i ostatních zařízení, jež při těžbě dobrého osiva nebo sádí přicházejí v úvahu.

O výsledku přehledky kultur na polích a hospodářství obdrží uchazeč blokový záznam nebo prozatímní potvrzení (osvědčení) o záběru do uznávacího řízení, zvláště v případech, pokud ještě některé druhy semene, jako na př. obilí, luštěniny nebo sádě bramborů atd. v době poválečné podléhají veřejnému ohospodařování.

Mimo to sepiše přehližitel o každé přehlídce protokol nebo zápis, který zašle uznávací komisi, při čemž, jedná-li se o uznávání původnosti, musí protokol obsahovati stručné údaje o podniku šlechtitelském i způsobu práce.

Uznávací komise ponechá si možnost stanoviti k návrhu přehližitele případnou další přehledku polí a v případě potřeby naříditi prohlídku skladiště se zásobou pohotového prodejního osiva neb sádí.

K II. Rozbory vzorků osiv a sádí prováděny budou dle metod vydaných Svazem pro zemědělské a zemědělsko-průmyslové výzkumnictví v Praze a vztahují se zejména na čistotu a příměsky, dle potřeby na klíčivost, dále na váhu objemovou atd. Množství příměsků a pak klíčivost jest posuzovati dle norem vydaných týmž Svazem.

Výsledky rozboru, jakož i případné dobré zdání fytopathologovo přiloží uznávací komise k protokolu nebo zápisu o přehlídce.

K III. Konečné uznání osiv nebo sádí provedeno bude po případné druhé přehlídce polí nebo po případné prohlídce skladiště teprve na základě rozboru průměrného vzorku a konečného posudku osiva a sádí ve schůzi komise, na základě čehož vystaví se uchazeči řádný uznávací list, pokud nebylo uznání odepřeno.

O provedeném celém uznávacím řízení sepiše se protokol. Opis tohoto protokolu přiloží se ku návrhu zaslanému uznávací komisi ministerstvu zemědělství, když má býti uděleno uznání původnosti.

Provedené uznání odrůdy uděluje se vždy na dobu tří roků a platí od 1. srpna toho kterého roku, v němž uznání vysloveno. Uznání osiva nebo sádí platí pouze pro sklizeň, pro niž provedeno uznávací řízení.

4. Uznávací komise a její oprávnění.

Hlavní hospodářské korporace v jednotlivých zemích, pokud k tomu budou ministerstvem zemědělství zmocněny, ustaví si se schválením ministerstva zemědělství uznávací komisi, která bude ku uznávání výhradně oprávněna.

Uznávací komise sestáváti mají zásadně z dostatečného počtu členů těchto skupin: autonomní členové a odborní úředníci pro pěstování rostlin

dotyčných hlavních hospodářských korporací, profesí a po případě učitelé hospodářských ústavů, zabývajících se zvláště pěstováním nebo zušlechťováním kulturních rostlin, zástupcové ústavů a stanic, jejichž činnost souvisí se semenářstvím a fytopathologií rostlin, jakož i zemědělci, zabývající se speciálně semenářstvím.

Uznávací komise uveřejní vždy seznam podniků pro pěstění osiv a sází s údaji uznaných odrůd, jež lze dodati. V případě nedodržení anebo zneužití předchozích předpisů může komise vyloučiti uchazeče na 1 rok, nebo za okolností na delší dobu z uznávání. Také může býti uznání odvoláno, dopustí-li se uchazeč nějaké nesprávnosti.

Ohledně podmínek, které mají býti od uznávacích komisí pro uznávání osiv a sází vyhlášeny, jimž uchazeč při přihlášce se má podrobiti, ustanovuje se toto:

- a) Uchazeč má závčas do lhůty zaslati řádně vyplněnou přihlášku, nebo svědomitě vyplniti zasláný dotazník; přihlášky po lhůtě není povinna uznávací komise přijímati.
- b) Uchazeč má se postarati o pokud možná rychlé a nerušené provedení šetření dle bodu 3. pro uznávání osiv potřebných.
- c) V případech, v nichž stává nebezpečí cizího sprášení, jako na př. u žita, krmných řep atd., musí býti zjištěna skutečnost, že jsou tato pole vzdálena od jiných s tímž druhem, plodiny nejméně 100 m, anebo tak položena, aby cizí sprášení nemohlo nastati.
- d) Stran pojmenování každé přihlášené odrůdy má uchazeč dbáti přesně ustanovení obsažených v bodě 2.
- e) Po výmlatu a po vyčištění osiva zaslati má při prohlídce polí určené průměrné vzorky bezprostředně výzkumnému ústavu k rozboru. Při obilí a jiných velkozrnných osivech jest předepsán průměrný vzorek dodávkový nejméně tři kilogramy, při řepě, červeném jeteli a jiných osivech se středním zrnem nejméně půl kilogramu, při bílém jeteli, máku a jiných drobozrnných druzích plodin nejméně čtvrt kilogramu; při bramborách nejméně 100 hlíz, hlíny zbavených.

Do každého vzorku musí býti přiloženo na lístku napsané řádné označení s adresou odesílatele, s údajem prodejného množství a odrůdy, při velkostatech s několika dvory, ze kterého dvora vzorek pochází, a s potvrzením 2 nestranných svědků, že byl vzat za jich přítomnosti z celého pohoťového řádně vyčištěného a vyčištěného množství. Svědky mají býti 2 členové místního obecního zastupitelstva nebo obecní hospodářské rady, kteří nejsou se zájemníkem v žádném příbuzenském poměru.

- f) Jestliže byly zjištěny při prohlídce některé závady, jejichž odstranění bylo pěstiteli přehlíželem uloženo (na př. vyčistiti osivo od určitého plevelu, nebo sklídniti určitou část osivové parcely zvláště bez záběru do prodejného osiva, poněvadž byla na př. část ta buď silně polehlá nebo chorobami napadená, nebo s očekávaným osivem podprůměrným atd.), musí pěstitel při předkládání vzorku uznávací komisi závazně na lístku prohlásiti, že podmínce přehlíželem mu uložené řádně vyhověl.

Při posudcích stavu polí a odborném rozboru osiva, pokud se oceňování v protokole nebo v zápisu o prohlídce pointuje, budiž prováděno v každé z uvedených čtyř skupin takto:

- a) při jakosti a čistotě odrůdy, b) při posudku plevelů, c) při posudku chorob, d) při posudku mlátičích, čistících a třídících zařízení, sýpek a půd přisuzováno budiž 5 bodů jakožto výborně, 4 body jakožto velmi dobře, 3 jako dobře, 2 jako dostatečně a 1 jako špatně.

Uznání má býti odepřeno, když:

- a) celkový počet bodů obnáší 11 nebo méně a jednotlivé posudky méně než dobře (počet bodů 3).

Stejně má býti uznání odepřeno:

- b) vyskytují-li se jiné druhy plodin v porostu, a to při obilí více druhů obilí, anebo jeden druh obilí ve větším množství;

- c) při zapleveleních:

jestliže se vyskytují v pozoruhodnějším množství a nebyly na poli hubeny, anebo jestliže jejich semena z osiva čistícími stroji odstraniti se nedají, zvláště škodlivé (obtížné) plevelu a rostliny cizopasně, jako: kokotice hrubozrná (*Cuscuta suaveolens* Ser., *Cuscuta arvensis* Beyr.), kokotice menší (*Cuscuta Trifolii* Bab.), kokotice lnová neboli hubilen (*Cuscuta epilinum* Weihe) zářaza menší (*Orobancha minor* L.), kokrhel (*Rhinanthus*), koukol (*Agrostemma Githago* L.), jilek mámivý čili matonoha (*Lolium temulentum* L.), oves hluchý neboli ovsíř (*Avena fatua* L.), pýr obecný (*Agropyrum repens* L. Beauv.), sýčep obilní (*Bromus secalinus*), pcháč rolní neboli oset (*Cirsium arvense* Scop.), hořčice rolní (*Sinapis arvensis* L.), ohnice (*Raphanus raphanistrum* L.), svlačec rolní (*Convolvulus arvensis* L.), svízel obecný neboli přítula (*Galium aparine* L.), rostliny merlíkovité (*Chenopodiaceae*), vikve (*Viciae*) atd.;

- d) při polehnutí: je-li odrůda k polehnutí náchylná, nebo je-li příčinou polehnutí slabá stébel-

natost odrůdy, aneb závady při zasetí (na př. příliš hustě zasetí);

- e) při vyznačení odrůdy: nevyhovují-li vzhled a typ (forma) stavu plodů, je-li pozorováno, jak tomu u kukuřice bývá, větší množství neplodných rostlin, konečně, nelze-li doporučit odrůdu pro domácí osev, jakožto méně cennou.

Uznání budiž odepřeno:

- f) za všech okolností při vyskytnutí se rakoviny bramborů (*Chrysophlyctis endobiotica* Schilb) při bramborech; při silnějším vyskytnutí se sněti prašné a tvrdé (*Ustilago*, *Tilletia*), nebo pruhovitosti (*Helminthosporium*) při obilovinách nebo travách;

- g) dále může být uznání odepřeno vzhledem k příznivým povětrnostním poměrům dotyčného ročníku pro vývoj těchto chorob nebo škůdců:

1. vyskytují-li se za prohlídky polí:

- a) při obilí: sněť (*Ustilaginaceae*), rez listů, stébel a klasů (*Uredineae*), námel (*Claviceps purpurea* Tul.) atd.;

- b) při luštěninách: padlí (*Erysipheae*), plíseň (*Peronosporaceae*), skvrnitost bobu (*Colletotrichum lagenarium*), skvrnitost hrachu (*Ascochyta Pisi* Lib.), rzi atd.;

- c) při bramborech: plíseň bramborová (*Phytophthora*), svinutka listů, černání stonků bramborových, bakteriosy hlíz atd.;

- d) při krmných řepách: padlí řepné (*Peronospora Schachtii* Fuck), hniloba srdečková, kořenokaz (*Rhizoctonia*), houby zavinující skvrnitost listů jako *Cercospora*, *Ramularia* atd.;

- e) při pícech: sněť (*Ustilaginaceae*), rez (*Uridineae*), námel (*Claviceps purpurea* Tul.), plíseň dusivá (*Epichloe*) atd.;

- f) při zeleninách: padlí (*Erysipheae*), plíseň (*Peronosporaceae*), na okurkách *Cladosporium cucumerinum* Ell. et Arth. a *Corynospora Mazei* Giuss, choroby *Sclerotini*, *Botrytis*, hniloby, bakteriosy atd.;

2. Jestliže zjištěny byly při prohlídkách skladišť a při odborném rozboru:

při obilí: sněť (*Ustilaginaceae*), plíseň sněžná (*Fusarium nivale* Ces.), zplesnivění všeho druhu, háďatko obilní (*Tylenchus scandens* Schneid) atd.;

při luštěninách: skvrnivky (*Gloeosporium*, *Ascochyta*, atd.), nosatci vrtaři (*Apion*), nosatci (*Bruchus*), hniloby atd.;

při klubičkách řepných: *Phoma betae*, *Peronospora*;

při bramborech: větší procento veškerých hnilob (mykos bakterios), strupovitosti (*Spongos-*

pora, *Cospora*), s požerky hmyzu, s mechanickým poraněním atd.

Při tom má být brán zřetel příslušný na možnost čištění bramborových sádí před jejich odvezením.

Při nepatrném vyskytnutí se vypočítaných chorob budiž uznání s výjimkou bodu f), jenž mluví o rakovině bramborů, atd., při jinak příznivém nálezu odepřeno jen tehdy, není-li potírání chorob na poli nebo příslušným dodatečným ošetřením osiva (přebráním, čištěním, strojením) proveditelné.

Brání vzorků k odbornému rozboru určených provede se dle zvláštních návodů.

Prášek v. r.

Čís. 362.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 27. června 1919,

**jmž se provádí zákon ze dne 22. května 1919,
č. 320 Sb. z. a n., o změnách ustanovení občanského práva o manželském právu.**

Aby proveden byl zákon ze dne 22. května 1919, č. 320 Sb. z. a n., nařizuje se:

Článek I.

a) Podle § 13 c) uvedeného zákona lze o rozluce každého manželství žalovati, opustil-li žalovaný svého manžela zlomyslně a nevrátil-li se na soudní vyzvání do šesti měsíců; není-li jeho pobyt znám, budiž soudní vyzvání učiněno veřejně.

Návrh, aby vyzván byl druhý manžel, by se vrátil do manželského společenství, podán buď u soudu příslušného provést spor o rozluce manželství.

Jej učiniti může opuštěný manžel nebo jeho zákonný zástupce. V něm buď také uvedeno a osvědčeno, z jakých příčin ho druhý manžel opustil, po jakou dobu jest vzdálen a kde pobývá. Sezná-li soud z přednesených údajů, že jde o zlomyslné opuštění, uloží odpůrci usnesením, aby se do šesti měsíců vrátil do manželského společenství se žádajícím manželem a připomene mu při tom, že by jinak tento byl oprávněn z tohoto důvodu žalovati o rozluce.

Lhůta počítána buď ode dne doručení vyzvání. Doručeno buď podle předpisů o doručení žalob.

Do usnesení není stížnosti.

b) Učiní-li se návrh, aby byl veřejně vyzván manžel, který navrhovatele opustil, buď v návrhu kromě toho, co uvedeno jest pod a), osvědčeno,